

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะ
การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
**The development of the MAPME Model learning management model to
promote language skills for communication For students in grade 2**

ศิริรัตน์ วิชัยวงศ์

โรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร

Sirarat Wichaiwong

Don Ngoen Pittayakan School, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Sukunyakruae3@gmail.com

บทคัดย่อ

วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 13 คน โรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบฝึกทักษะ 8 เล่ม รวมเวลาเรียน 16 ชั่วโมง เครื่องมือวัดผลประเมินผล คือแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 8 ฉบับ รวม 80 ข้อแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 40 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ 20 ข้อ และ แผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพ ค่าดัชนีประสิทธิผล และทดสอบค่า t ผลการศึกษาปรากฏผล ดังนี้

* วันที่รับบทความ : 2 มีนาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 23 มีนาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 24 มีนาคม 2566

1. การศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าสภาพปัจจุบัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอน ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ และประกอบกับครูมีความต้องการในการพัฒนาเทคนิคหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม หรือฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ น้อยมาก นักเรียน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายเป็นส่วนมาก คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง นักเรียนต้องการ ให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ได้ฝึกคิด ฝึกการทำงานกลุ่ม และสามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อ ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (Development : D1) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีค่าดัชนีประสิทธิผลรวมเฉลี่ยเท่ากับ 73.35 หรือ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าด้านการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 73.35 สูงกว่าเกณฑ์ 65 โดยแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิผลดีที่สุด คือ เล่มที่ 8 เรื่องการสื่อสารเพื่อกิจธุระ (E.I.=77.30) รองลงมา คือ เล่มที่ 7 เรื่อง การส่งสารด้วยการเขียน (E.I. = 75.93) แบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิผลต่ำที่สุด คือ เล่มที่ 1 เรื่อง การสื่อสารของมนุษย์ (E.I. = 68.45) รองลงมา คือเล่มที่ 2 เรื่อง การรับสารด้วยการฟัง (E.I. = 70.48)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) ประสิทธิภาพของ รูปแบบการจัดการ เรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพรวมเฉลี่ย เท่ากับ 85.45/84.72 สูงกว่าเกณฑ์ 80/8 โดย แบบฝึกทักษะที่มีค่าประสิทธิภาพมากที่สุด คือ เล่มที่ 8 เรื่อง การสื่อสารเพื่อกิจธุระ (E1 = 88.03) รองลงมาคือ เล่มที่ 7 เรื่อง การส่งสารด้วยการเขียน (E1 = 87.28) แบบฝึกทักษะที่มีค่าประสิทธิภาพต่ำ ที่สุด คือ เล่มที่ 1 เรื่อง การสื่อสารของมนุษย์ (E1 = 81.97) รองลงมาคือ เล่มที่ 2 เรื่อง การรับสารด้วยการ ฟัง (E1 = 83.38) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสาร จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสอบย่อยทั้ง 8 เล่ม สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีเจตคติทางการเรียนที่ดีจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร รองลงมา คือแบบฝึกทักษะช่วยแก้ปัญหาการเรียนไม่ทันเพื่อน รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เนื้อหาในแบบฝึกทักษะทุกเล่มมีสาระที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมา คือ แบบฝึกทักษะสะตวกในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองทั้งในเวลาว่างและที่บ้าน

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้; ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

Abstracts

Research on the development of the MAPME Model learning management model to promote language skills for communication. For Mathayomsuksa 2 students with the following objectives: 1. To study the problems in organizing learning activities by using the MAPME Model learning management model to promote language skills for communication. for Mathayomsuksa 2 students. 2. To create and find the efficiency of the MAPME Model learning management model to promote language skills for communication. for Mathayomsuksa 2 students. language for communication for Mathayomsuksa 2 students. 4. To assess the satisfaction of students toward the MAPME Model learning management model to promote language skills for communication. For Mathayomsuksa 2 students, the target group is 13 Mathayomsuksa 2 students, Don Ngern Pittayakan School. Under the Maha Sarakham Provincial Administrative Organization who are studying in the first semester of the academic year 2022 by means of purposive selection The tools used in the research were 8 skill exercises with a total of 16 hours of study time. It consisted of 8 pre- and post-tests, 80 items in total, 40 items on learning achievement, 20 items on the satisfaction questionnaire on learning activities, and 8 learning management plans. Statistics for data analysis were mean, value. standard deviation efficiency Effectiveness index and t test. The results of the study were as follows:

1. A study of problems with the development of the MAPME model of learning management for Promote language skills for communication For students in Mattayom Suksa 2, it was found that the present condition There are teaching and learning management problems. methods of learning activities, media use, and teachers needing to develop techniques or instructional management processes. to help develop student achievement Students participate in activities or practicing very little process skills. School board and parents Students want teachers to provide teaching and learning with an emphasis on students, to practice thinking and to practice group work. and able to apply knowledge in daily life even more To develop students to have writing skills for effective communication and academic achievement.

2. The results of developing and finding the effectiveness of the MAPME Model learning management model to promote language skills for communication For Mathayomsuksa 2 students (Development: D1), it was found that the management style for learning language skills for communication The average total effectiveness index was 73.35 or was effective at a good level, indicating that the students' learning progress increased by 73.35 percent, higher than the 65 criterion. business (E.I.=77.30), followed by Volume 7 on writing messages (E.I. = 75.93). The least effective skill practice was Volume 1, Human

Communication (E.I. = 68.45), followed by Ma is the 2nd book on receiving messages by listening (E.I. = 70.48).

3. The results of the experiment using the MAPME Model learning management model to promote language skills for communication. For Mathayomsuksa 2 students, it was found that 1) the efficiency of Model for learning to use language for communication The average overall efficiency was 85.45/84.72, higher than the 80/8 criterion. The most effective skill exercise was Volume 8 on Business Communication (E1 = 88.03), followed by Volume 7 on Messenger Submission. By writing (E1 = 87.28), the lowest effective skill exercise was Volume 1 on Human Communication (E1 = 81.97), followed by Volume 2 on Listening (E1 = 83.38). Students have learning achievements after school with a learning management model using language for communication. From the academic achievement test and the sub-exams, all 8 books were higher than before studying. statistically significant at the .01 level

4. Evaluation results of student satisfaction towards the MAPME Model learning management model to promote language skills for communication. For Mathayomsuksa 2 students, it was found that the satisfaction of the students toward the learning management model MAPME Model to promote language skills for communication. For Mathayomsuksa 2 students, the students were satisfied with the learning activities in the form of language learning for communication. The overall score was at the highest level. The items with the highest mean were the students having good learning attitudes from learning activities through the language skills practice for communication, followed by the problem solving exercise. not learning in time with friends Items with the smallest mean is that the contents in every skill practice book contain information that can be used in daily life, followed by a skill exercise that is convenient for further self-study both in spare time and at home.

Keywords: The development of learning management model; language skills for communication

บทนำ

ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ถูกริพากษ์วิจารณ์มากที่สุดในปัจจุบัน ทั้งที่ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐาน นักเรียนทุกระดับจะต้องเรียนภาษาไทยด้วยกันทั้งนั้น แต่ก็มีเสียงวิจารณ์ตามมาว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นวิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในขั้นไม่น่าพอใจ จากการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกองวิจัยการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ปัญหาของการใช้ภาษาคือการออกเสียงพยัญชนะ สระ และคำควบกล้ำไม่ชัด การใช้คำ ไม่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทำการวิเคราะห์ค่าถดถอยผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2560) พบว่า กลุ่มทักษะภาษาไทยมีอัตราความก้าวหน้าค่อนข้างต่ำ ประมาณร้อยละ 1 ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

เนื้อหาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงหลักสูตร โดยมีเนื้อหาพื้นฐานเน้นไปในทางด้านหลักการ ทฤษฎี และทักษะภาษาเกี่ยวกับการ ฟัง พูด อ่าน และเขียน นำไปสู่การสื่อสารในชีวิตประจำวัน รวมทั้งสอดแทรกพัฒนาการ ด้านภาษาระดับกลางและระดับสูงเพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ ความสามารถทันกับเปลี่ยนแปลงด้านภาษาในแต่ละระดับชั้น และเป็นพื้นฐานต่อเนื่องกันไป ดังนั้นนวัตกรรมการสอนที่สำคัญยิ่งของครู ก็คือ การพัฒนาสื่อการสอนที่ครูต้อง ค้นหาข้อดีและปรับเนื้อหาในสื่อการสอนที่เหมาะสมกับสภาพของหลักสูตรของสถานศึกษา ความสนใจและวัย ของนักเรียนเป็นหลัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 7-8) ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นสื่อการเรียนรู้ ประเภทหนึ่ง ที่นำเสนอความรู้ในเนื้อหาวิชา ด้วยรูปแบบให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ ของแต่ละบุคคล โดยเนื้อหาอาจแบ่งเป็นขั้นย่อย ๆ เรียกว่า แต่ละบทเรียนชัดเจนเริ่มจากง่ายไปหายากขึ้น ตามลำดับ โดยมีการแต่งเป็นเพลง ภาพยนตร์ กลอน หรือร้อยแก้วเสริมทักษะตามเนื้อหาแต่ละเรื่องให้เกิด ความสนุกสนานและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ที่สำคัญแต่ละเล่มมีแบบฝึกหัดที่หลากหลายฉบับ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะอย่างคล่องแคล่วหรือมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างแท้จริง รวมทั้งมี เครื่องมือวัดผลประเมินผลอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของแต่ละเรื่องพร้อมตรวจสอบ คำตอบได้ทันที ถือเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร อำเภอ เชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) กำหนดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเวลาเรียน 3 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ (โรงเรียน ดอนเงินพิทยาคาร. 2560 : 35-36) โดยผู้ศึกษาได้รับมอบหมายให้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 5 และ 6 มานานกว่า 8 ปี ซึ่งผลการสำรวจสภาพการเรียน การสอน ได้พบปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท2101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เปิดสอนในภาคเรียนที่ 1 มาก ที่สุด ดังนี้ ด้านที่ 1 พบว่า (1.1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนข้างต่ำทั้ง สองปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2562 – 2563 ส่วนใหญ่ได้รับผลการเรียนระดับ 1 และ 2 (โรงเรียนดอนเงิน พิทยาคาร. 2564 : 78-79) รวมทั้งจากการวัดผลและประเมินผล พบว่า นักเรียนมีคะแนนตามจุดประสงค์ การเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 75 - 78 ของคะแนนเต็มในเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่แบ่งเป็น 8 เรื่องย่อย คือ (1) การสื่อสารของมนุษย์ (2) การรับสารด้วยการฟัง (3) การรับสารด้วยการอ่าน (4) การอ่านเพื่อ พัฒนาดน (5) การส่งสารด้วยการพูด (6) การส่งสารด้วยการอ่าน (7) การส่งสารด้วยการเขียน และ (8) การสื่อสารเพื่อกิจธุระ ส่วนสาระหรือเนื้อหาเรื่องอื่น ๆ โดยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่วัดตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ 80 - 88 ของคะแนนเต็ม (1.2) นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดการแข่งขันด้านการเรียน ขาดความกระตือรือร้นในการใฝ่รู้ใฝ่เรียน อาจจะเนื่องมาจากครูขาดการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยให้ นักเรียนศึกษาเพิ่มเติม และนักเรียนไม่ได้ปฏิสัมพันธ์จากการใช้สื่อการเรียนรู้ จึงเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย (1.3)

นักเรียนมีความเครียด เพราะเป็นวิชาหลักที่ใช้สอบคัดเลือกเรียนเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในอำเภอเชียงยืน ในจังหวัดมหาสารคาม และโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม) ที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงสุด และเป็นวิชาพื้นฐานที่นักเรียนต้องได้ผลการเรียนตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไป จึงสามารถจบหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามข้อกำหนดของหลักสูตรสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) กำหนดไว้ (1.4) นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ไม่เหมาะสม เกิดขึ้น จากการสำรวจด้วยแบบสอบถามและการสังเกตของผู้ศึกษา พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 65 - 67 มีเจตคติไม่ดีต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนการสอนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะด้านการอ่านและเขียน และด้านที่ 2 ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน คือ (2.1) เนื้อหาค่อนข้างยาก เนื่องจากเรื่องทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท 22101 มีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นนามธรรม และครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ที่ลึกซึ้ง และขาดเวลาในการค้นคว้าแต่ละเรื่องจึงทำให้ชี้แนะหรือถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร พบว่า ผู้วิจัยมีสื่อการเรียนรู้ที่ยังไม่สอดคล้องหลักสูตรและไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ประกอบกับตำราหรือสื่อการเรียนรู้ทั่วไปมีเนื้อหาไม่ครบตรงกับหลักสูตร ไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และไม่มีเครื่องมือวัดผล ประเมินที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะสาระเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการสื่อสาร ที่มีเนื้อหาเป็นนามธรรม เนื้อหา มากและหลากหลาย ที่นักเรียนต้องได้รับการฝึกฝนซ้ำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีพอสำหรับเป็นพื้นฐานในการ เรียนหน่วยอื่น ๆ (2.2) การเรียนการสอนไม่ละเอียดครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด เนื่องจากโรงเรียนต้อง เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับชุมชนค่อนข้างมาก ซึ่งครูผู้สอนต้องเร่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือได้สาระไม่ละเอียด พอ ถึงแม้ว่าจะมีการสอนซ่อมเสริม แต่นักเรียนส่วนมากบ้านอยู่ไกลโรงเรียน และรถรับ - ส่งกลับบ้าน ร่วมกับนักเรียนชั้นอื่นๆ มีคันเดียว จึงไม่สามารถเรียนเสริมหลังเลิกเรียนได้ ประกอบกับสื่อการเรียนรู้ที่มีใน หนังสือเรียนและห้องสมุดของโรงเรียนมีสาระเกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ไม่ครบถ้วน และ (2.3) ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า เครื่องมือวัดประเมินผลยังไม่ครอบคลุมการวัด ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตร กำหนด ครูยังขาดความรู้และความเข้าใจด้านการวัดผลและประเมินผล และครูผู้สอนเองไม่นำผลการ ประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการวัดเพื่อตัดสินผลการเรียนเป็นส่วนใหญ่

เมื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังกล่าว จึงเข้ารับการฝึกอบรมและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย จึงได้พิจารณาความเป็นไปได้ด้วยการจัดสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) โดยดำเนินการสร้างในช่วงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 และนำมาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน และนำมาพัฒนาการเรียนการสอนจริงในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 13 คน รวมเวลาเรียน 16 ชั่วโมง (ไม่รวมการปฐมนิเทศและการปัจฉิมนิเทศอีก 2 ชั่วโมง) ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาการขาดสื่อการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรของโรงเรียน ดอนเงินพิทยาคาร พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) ฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแก่นักเรียน รวมทั้งเป็นประโยชน์ เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หรือรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ คือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาในการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) เนื้อหา 8 เรื่อง เรื่องละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

2. กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 13 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. นวัตกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำมาพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งนี้ ได้แก่

3.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาในการสื่อสาร จำนวน 8 เรื่อง ประกอบด้วย

เล่มที่ 1 เรื่อง การสื่อสารของมนุษย์

เล่มที่ 2 เรื่อง การรับสารด้วยการฟัง

เล่มที่ 3 เรื่อง การรับสารด้วยการอ่าน

เล่มที่ 4 เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาตน

เล่มที่ 5 เรื่อง การส่งสารด้วยการพูด

เล่มที่ 6 เรื่อง การส่งสารด้วยการอ่าน

เล่มที่ 7 เรื่อง การส่งสารด้วยการเขียน

เล่มที่ 8 เรื่อง การสื่อสารเพื่อกิจธุระ

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

3.2.1 แบบทดสอบย่อยแต่ละเล่ม จำนวน 8 ฉบับ รวมจำนวน 80 ข้อ

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 40 ข้อ

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ

3.4 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาในการสื่อสาร จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 16 ชั่วโมง (ไม่รวมอีก 2 แผน คือ แผนปฐมนิเทศ 1 ชั่วโมง และแผนปัจฉินิเทศ 1 ชั่วโมง)

4. ตัวแปรที่วิจัย ประกอบด้วย

4.1 ตัวจัดกระทำ คือ การจัดกิจกรรมเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4.2 ตัวแปรตาม คือ

4.2.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

4.2.2 ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

4.2.3 คะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

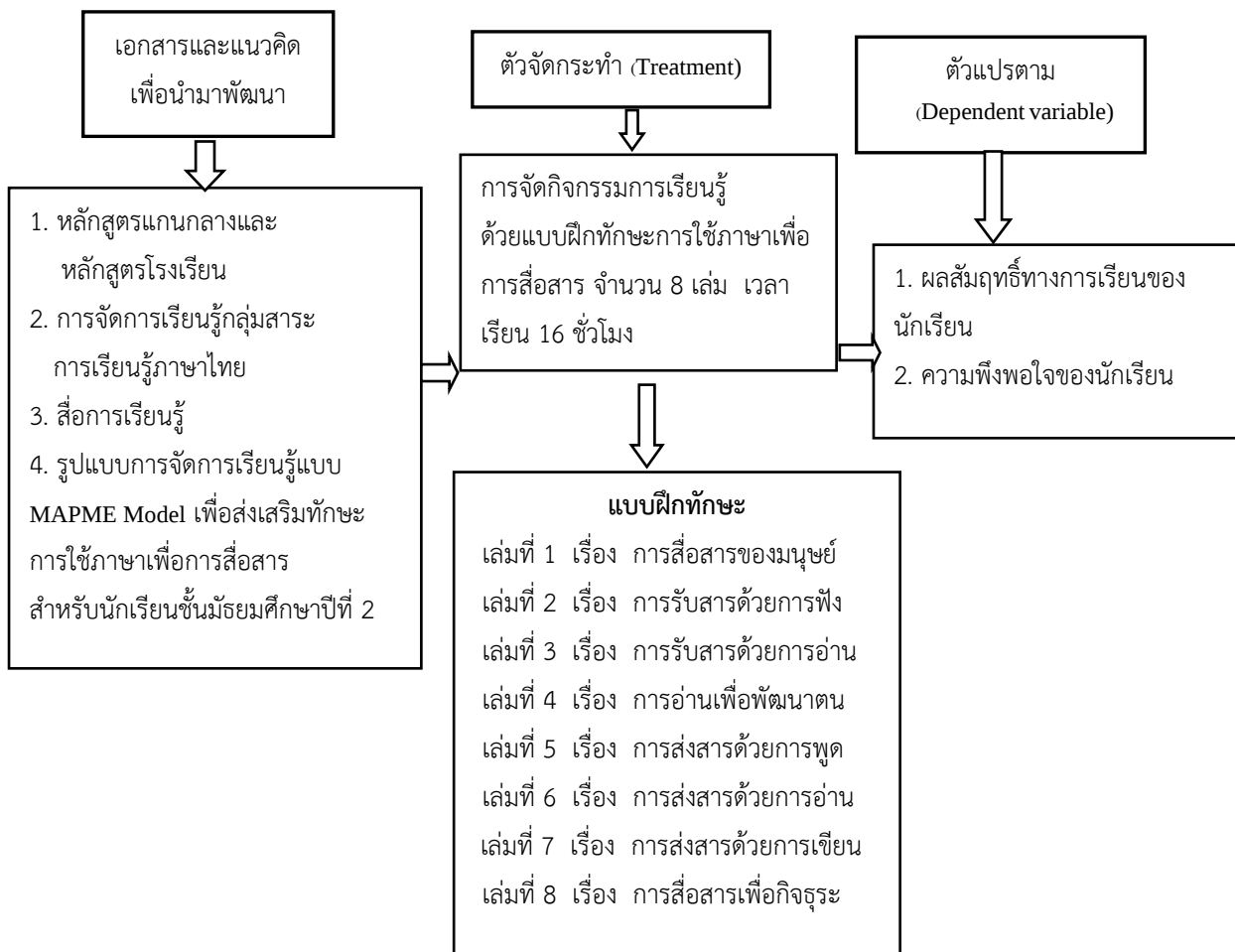
4.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 สำหรับการใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาในการสื่อสารกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 13 คน ระยะเวลา 16 ชั่วโมง (ไม่รวมการปฐมนิเทศเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ของนักเรียนและการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เวลา 1 ชั่วโมง และการปฐมนิเทศด้วยการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน และการสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เวลา 1 ชั่วโมง รวม 2 ชั่วโมง)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการศึกษาสำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการ และทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปดังภาพประกอบที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

วิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 13 คน โรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบฝึกทักษะ 8 เล่ม รวมเวลาเรียน 16 ชั่วโมง เครื่องมือวัดผลประเมินผล คือแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 8 ฉบับ รวม 80 ข้อแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 40 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ 20 ข้อ และ แผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพ ค่าดัชนีประสิทธิผล และทดสอบค่า t ผลการศึกษาปรากฏผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าสภาพปัจจุบัน มี ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ และประกอบกับครูมีความ ต้องการในการพัฒนาเทคนิคหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม หรือฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ น้อยมาก นักเรียน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายเป็นส่วนมาก คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง นักเรียนต้องการ ให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ได้ฝึกคิด ฝึกการทำงานกลุ่ม และสามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (Development : D1) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีค่าดัชนีประสิทธิผลรวมเฉลี่ยเท่ากับ 73.35 หรือมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าด้านการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 73.35 สูงกว่าเกณฑ์ 65 โดยแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิผลดีที่สุด คือ เล่มที่ 8 เรื่องการสื่อสารเพื่อกิจธุระ (E.I.=

77.30) รองลงมา คือ เล่มที่ 7 เรื่อง การส่งสารด้วยการเขียน (E.I. = 75.93) แบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิผลต่ำที่สุด คือ เล่มที่ 1 เรื่อง การสื่อสารของมนุษย์ (E.I. = 68.45) รองลงมา คือ เล่มที่ 2 เรื่อง การรับสารด้วยการฟัง (E.I. = 70.48)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) ประสิทธิภาพของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพรวมเฉลี่ย เท่ากับ 85.45/84.72 สูงกว่าเกณฑ์ 80/8 โดยแบบฝึกทักษะที่มีค่าประสิทธิภาพมากที่สุด คือ เล่มที่ 8 เรื่อง การสื่อสารเพื่อกิจธุระ (E1 = 88.03) รองลงมาคือ เล่มที่ 7 เรื่อง การส่งสารด้วยการเขียน (E1 = 87.28) แบบฝึกทักษะที่มีค่าประสิทธิภาพต่ำที่สุด คือ เล่มที่ 1 เรื่อง การสื่อสารของมนุษย์ (E1 = 81.97) รองลงมาคือ เล่มที่ 2 เรื่อง การรับสารด้วยการฟัง (E1 = 83.38) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสอบย่อยทั้ง 8 เล่ม สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีเจตคติทางการเรียนที่ดีจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร รองลงมา คือ แบบฝึกทักษะช่วยแก้ปัญหาการเรียนไม่ทันเพื่อน รายข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ เนื้อหาในแบบฝึกทักษะทุกเล่มมีสาระที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมา คือ แบบฝึกทักษะสะดวงในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองทั้งในเวลาว่างและที่บ้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ

MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีขั้นตอนละเอียดและเหมาะสมตรงตามหลักวิชาการ ดังนี้

ขั้นการเตรียมการ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการเรียนรู้ของโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสอนเองเกี่ยวกับการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแต่ละเรื่องที่เป็นปัญหา และนโยบายโรงเรียนที่ต้องการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยสื่อที่หลากหลาย อาทิเช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อคอมพิวเตอร์ สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน รวมทั้งศึกษาค้นคว้าและแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการสมัครเข้ารับการฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงานทั้งจากการศึกษาหลักสูตร คู่มือครู แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และคิดค้นและวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่พบเกี่ยวกับการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท22102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสร้างแบบฝึกทักษะ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดผลประเมินผล การศึกษารูปแบบทางทฤษฎีหรือหลักวิชาการสำหรับสร้างแบบฝึกทักษะ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอรับคำแนะนำก่อนดำเนินการสร้างจากผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสื่อแบบฝึกทักษะ และการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างละเอียด แล้วนำมาประมวลความรู้ความเข้าใจมากำหนดเป็นโครงสร้างในการวางแผนเพื่อสร้างแบบฝึกทักษะและนวัตกรรมประกอบการใช้อื่น ๆ สำหรับแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น

ขั้นตอนการสร้าง ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) เพื่อเตรียมพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษารูปแบบและองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน และศึกษากระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เข้าใจ เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาเนื้อหาสาระหรือประมวลความรู้ การศึกษาค้นคว้า คิดค้น และสร้างแบบฝึกทักษะ การศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โดยวัดให้ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย การศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม แล้วจึงดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะทั้ง 8 เล่ม แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและการตรวจอักษร นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบอีกครั้ง

ขั้นการทดลอง ดำเนินการทั้งในรูปกลุ่มเดี่ยว กลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน ในปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 เพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ ภาพประกอบและสื่อนี้ในรูปแบบ และหาคุณภาพของแบบทดสอบแต่ละฉบับ

ขั้นการนำไปใช้ในปีการศึกษา 2565 เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้จริง โดยครูดำเนินงานตามคำชี้แจงและขั้นตอนในการใช้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างละเอียดทุกขั้นตอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร จำนวน 27 คน เพื่อหาประสิทธิภาพ เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งผู้วิจัยมอบหมายแบบฝึกทักษะเพื่อให้นักเรียนศึกษาในเวลาว่างและที่บ้านเพิ่มเติม รวมทั้งนัดซ่อมเสริมนักเรียนที่สอบหลังเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

2. ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าดัชนีประสิทธิผลรวมเฉลี่ยเท่ากับ 73.35 หรือมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจหรือก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 73.35 สูงกว่าเกณฑ์ 65 หรือมีความรู้เพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก คือ อยู่ในระดับดี ตรงตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อมรรัตน์ พิศฐาน (2557 : 85-98) ได้วิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่อง วรรณกรรมของไทยอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบฝึกทักษะมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6582 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 65.82 สอดคล้องกับ อุษณีย์ แจบไธสง (2558 : 143-157) ได้รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกทักษะมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6792 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 67.93

3. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสอบย่อยทั้ง 8 เล่ม สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตรงตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับ นันทิดา พรหมนอก (2557 : 124-139) พบว่า นักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะและวิธีการสอนปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย มากกว่าก่อนเรียนและมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสอดคล้องกับ รัตมี คนชุม (2557 : 124-139) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาด้วยแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนรวมเฉลี่ยและทั้ง 6 เล่ม สูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ **MAPME Model** เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีเจตคติทางการเรียนที่ดีจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร รองลงมา คือแบบฝึกทักษะช่วยแก้ปัญหาการเรียนไม่ทันเพื่อน รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือเนื้อหาในแบบฝึกทักษะทุกเล่มมีสาระที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมา คือ แบบฝึกทักษะสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองทั้งในเวลาว่างและที่บ้านที่ดี และสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) ผลการวิจัยสอดคล้องกับ นันทิดา พรหมนอก (2557 : 124-139) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลรายงานการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบ **MAPME Model** เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ควรที่ครูจะจัดทำให้ครบทุกเนื้อหาของรายวิชาและนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนตลอดภาคเรียน

1.2 ควรนำแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยไปใช้ในการเรียนการสอนแก่นักเรียนร่วมกับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอื่น ๆ ของโรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร เพื่อการประหยัด สอดคล้องกับสภาพโรงเรียนและพัฒนาคุณภาพนักเรียนร่วมกัน

1.3 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ควรมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน และมีการปรึกษากับนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้แบบฝึกทักษะที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1.4 ก่อนนำแบบฝึกทักษะไปใช้ ควรศึกษาขั้นตอนการใช้และการเตรียมแบบฝึกทักษะให้ครบ กับจำนวนนักเรียนล่วงหน้าพร้อมเตรียมสื่อประกอบการใช้แบบฝึกทักษะอื่น ๆ และแบบบันทึกคะแนน ตามที่ ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อแจ้งผลจากการเรียนรู้เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้แก่นักเรียน

1.5 ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรมทั้งรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนควรดูแลให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อนักเรียนประสบปัญหา และคอยควบคุมเรื่องเวลา รวมทั้งความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

1.6 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อสร้างความพึงพอใจที่ดี สำหรับนักเรียน ได้แก่ ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดให้นักเรียนนำไปจัดทำโครงงานภาษาไทยหรือใน ชีวิตประจำวัน ของบประมาณจากโรงเรียนหรือขอบริจาคจากชุมชนเพื่อจัดทำแบบฝึกทักษะให้เพียงพอ กับ จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นอื่น ๆ ที่สนใจ เพื่อนำไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองทั้งใน เวลาว่างและที่บ้าน รวมไปถึงฝึกนิสัยรักการอ่านหรือกระบวนการเรียนรู้ที่ดีแก่นักเรียนโรงเรียนตอนเงินพิทยาคาร์

1.7 การนำแบบฝึกทักษะไปใช้ที่เหมาะสม โดยนำมาเป็นสื่อประสมกับสื่อที่มีการเคลื่อนไหว เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และวีดิทัศน์ เพื่อเพิ่มเติมประสบการณ์ตรงและให้การเรียนรู้เป็นรูปธรรม ยิ่งขึ้น

1.8 โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการสนับสนุนให้ครูได้ผลิตและพัฒนาแบบฝึกทักษะ ภาษาไทยแต่ละรายวิชา รวมทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่สำหรับการ นำไปใช้ หรือการเผยแพร่ผลงานยังโรงเรียนหรือสถาบันทางการการศึกษาอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 รายงานการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ควรผ่านขั้นตอนที่สำคัญ คือ การทดลองใช้และการนำไปใช้สอนอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา เพื่อนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาปรับเปลี่ยนให้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

2.2 ควรสร้างแบบฝึกทักษะภาษาไทยเพิ่มเติมในหน่วยอื่น ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน รวมทั้งข้อเด่นและข้อด้อยของแบบฝึกทักษะภาษาไทยแต่ละเนื้อหาหรือแต่ละระดับชั้นเรียน

2.3 ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาษาไทยที่ใช้ร่วมกับสื่อประสมอื่น ๆ เช่น แผ่นใส วิดิทัศน์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดการสอน หรือการสอนด้วยรูปแบบของทีมของคณะครูภาษาไทยในแต่ละ

ละบทเรียน เพื่อตรวจสอบความคงทนในเนื้อหาการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการฝึกทักษะด้านภาษาไทย และการปลูกฝังเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ดี

2.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MAPME Model เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับวิธีการสอนแบบปกติ รูปแบบการสอนต่าง ๆ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทอื่น ๆ

2.5 ควรขยายผลการใช้แบบฝึกทักษะในรูปของกลุ่มวิชาการหรือกลุ่มโรงเรียนที่สอนมัธยมศึกษาตอนต้น หรือครูผู้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แล้วนำผลการสอนมาวิเคราะห์หาจุดเด่นจุดด้อย เพื่อกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ จันทรผื่น. (2560). ผลการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2556). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2555). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). หลักการพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักวิชาการและ ส่งเสริมสวัสดิการครู.